

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

WARSZAWA
Biblioteka Krajowej Rady
Narodowej

T

Rok II. Nr. 51 (350)

Włocławek, poniedziałek 3 marca 1947 roku.

Cena 3 złote

Ciężkie zagadnienie

Dwie wojny światowe, a zwłaszcza druga, ostatnia wojna światowa odbiła się fatalnie na gospodarczych interesach W. Brytanii, została bowiem naruszona równowaga wewnętrzna tego wielkiego państwa.

Wpłynęły na to dwie zasadnicze przyczyny. W okresie wojny cały przemysł angielski został nastawiony na potrzeby wojenne, a tym samym musiał się skurczyć przemysł produkujący na eksport. Nadto zniszczenia wojenne w postaci dużej liczby zatopionych okrętów zmniejszyły również możliwości eksportowe i możliwości przywożenia surowców czy żywności. Rozwalone domy na skutek bombardowań zwiększyły głód mieszkaniowy i obniżyły stopę życiową przeciętnego Anglika.

Sprawa druga to skasowanie przewagi gospodarczej nad krajami zamorskimi. W. Brytania jako państwo wybitnie przemysłowe zasadała rynki zamorskie swymi wyrobami, przywołując wzamian konieczny do produkcji surowiec. W okresie wojny, w okresie zmniejszonego eksportu, państwa zamorskie niezależnie się od imperium brytyjskiego, stały się poniekąd samowyszarzalne i przyzwyczały się do braku produkcji brytyjskiej.

Obecnie Anglia chciałaby pozyskać rynki zagraniczne, aby wrócić do przedwojennej równowagi, a tym samym podnieść stopę życiową swych obywateli i rozwijać nadal swą świetność, bogactwo oraz potęgę. Aby to strzumać trzeba wytworzyć nasilenie produkcji, trzeba by produkcja była masowa, tansza i lepsza od produkcji zamorskiej.

Potrzebne są jednak ręce do pracy. A tymczasem ludzie w dalszym ciągu odbywają służbę wojskową i rozlokowani są w Europie, w Afryce, na Bliskim i Dalekim Wschodzie. Trzeba więc dla dobra imperium zwolnić tych ludzi ze służby wojskowej i zatrudnić ich w kraju. Dlatego też W. Brytania zapowiada wycofanie wojsk z Indii, dlatego W. Brytania udziela częściowej niepodległości Burmie i żąda się mandatu nad Palestyną.

Zwłaszcza sprawa ostatnia przysparzała W. Brytanii wiele kłopotu. W. Brytania rozciągając władzę nad Palestyną wzmacniała panowanie nad kanałem Suezkim, ważną dla Anglii arterią komunikacyjną, łączącą Morze Śródziemne z morzem Czerwonym i Oceanem Indyjskim. Sprawowanie mandatu nad Palestyną w okresie 30 lat było jednym obrzymim łańcuchem zmartwień i kłopotliwych sytuacji. Zezwolenie na imigrację Żydów do Palestyny było politycznym posunięciem. Utworzenie ewentualnego państwa żydowskiego stwarzałoby dobry, strategiczny przydzółek nad kanałem Suezkim. Zamieszkała jednak w Palestynie ludność arabska, w dwukrotnie większej licz-

Sojusz francusko-brytyjski

LONDYN (obsł. wł.). Minister Bevin podał do wiadomości, że w sprawie sojuszu francusko-brytyjskiego osiągnięte zostało pełne porozumienie. Podpisanie traktatu nastąpi w dniu jutrzejszym t. j. we wtorek, dnia 4 marca r. b. w Dunkierce.

PARYŻ (obsł. wł.). Minister Bidault podał do wiadomości na Zgromadzeniu Narodowym, że między Francją a Anglią zostanie podpisany sojusz w dniu jutrzejszym. Sojusz zostanie zawarty na lat 50. Francja i Wielka Brytania powezmą wspólne

kroki w wypadku agresji ze strony Niemiec. W wypadku zaatakowania jednej ze stron druga udzieli natychmiastowej pomocy. W wypadku, gdyby Niemcy nie wywiązały się z nałożonych na nie obowiązków, sojusz przewiduje również wspólne działanie anglo-francuskie. Ponadto sojusz przewiduje stałe porozumiewanie się we wszystkich sprawach gospodarczych.

Prasa francuska i prasa angielska szeroko komentują wiadomość o projekcie sojuszu „Daily Telegraph” stwierdza, że sojusz francusko-angielski wzoruje się całkowicie na traktacie radziecko-angielskim.

Francja protestuje

PARYŻ (obsł. wł.). Minister Bidault oświadczył w czasie posiedzenia Zgromadzenia Narodowego, że rząd Francji skierował do rządu angielskiego notę protestującą przeciwko planom angielskim oddania kopalni w Zagłębiu Ruhry pod kontrolę Niemców.

Oświadczenie premiera Bidault zostało przyjęte długotrwałymi oklaskami.

Prasa francuska komentując powyższe oświadczenie stwierdza, że w sprawie postępowania wobec Nie-

miec nie zostało uzgodnione wspólne stanowisko anglo-francuskie. Dlatego też każda ze stron na konferencji w Moskwie będzie posiadała wolną rękę.

Nadzieja na przyszłość

RZYM (obsł. wł.). Rzecznik rządu włoskiego omawiając oświadczenie ministra Bevina o nawiązaniu stosunków gospodarczych z Włochami wskazał na to, że Włochy obecnie

posiadają nadzieję na lepszą przyszłość. Należy wierzyć, że wszystkie narody zapomną w przyszłości o błędach Włoch popełnionych w okresie ostatniej wojny.

Przed konferencją w Moskwie

LONDYN PAP. Piątkowy „Times” komentując debatę zagraniczną w Izbie Gmin stwierdza, że Bevin udając się teraz do Moskwy jest „słabszy” niż kiedy udawał się ostatnim razem na spotkanie ministrów spraw zagranicznych. „Times” podkreśla, iż ostatni kryzys wewnętrzny Wielkiej Brytanii musiał wpłynąć ujemnie na jej politykę zagraniczną. Chociaż granica bezwątpienia przesadza w ocenie załamania się potęgi brytyjskiej, związanego z wypadkami ostatnich 3 tygodni, to jednak dowodzi to, że dla naprawienia przyczynionej szkody trzeba działać sprawnie.

„Times” podkreśla, że jednym z

Skasowanie ograniczeń

LONDYN (obsł. wł.). W dniu dzisiejszym nastąpi częściowe skasowanie ograniczeń zużycia prądu elektrycznego przez niektóre gałęzie przemysłu w Londynie i północno-wschodniej Anglii. Przedsiębiorstwa prywatne podlegają nadal wszystkim ograniczeniom. Również lokale rozrywkowe, sklepy i t. p. nie mogą nadal korzystać z energii elektrycznej.

bie od żydowskiej, też miała coś w tej sprawie do powiedzenia. Angielska polityka dzielenia i rządzenia w Palestynie stała się ogniskiem walk, niepokoju i niebezpieczeństwa.

Wobec wycofania się z Indii i Burmy zmniejszyło się obecnie strategiczne znaczenie kanału Suezkiego. Palestyna stała się niepotrzebną drogą placówką, która w ogólnym rozrachunku daje więcej kłopotów

głównych celów w Moskwie musi być osiągnięcie postępu zmierzającego do ustalenia stosunków politycznych między sojusznikami. Dziennik zgadza się z poglądem — że różnice po-

między mocarstwami mogą pozwolić na odrodzenie się Niemiec. Dobry traktat można opracować jedynie pod warunkiem utrwalenia wzajemnego zaufania między sojusznikami.

Podziemie ujawnia się

WARSZAWA PAP. Jak nas informują ze źródeł miarodajnych akcja ujawniania się członków organizacji podziemnych przyjmuje coraz większe rozmiary. W ciągu ostatnich pięciu dni przed wejściem w życie uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej ustawy amnestyjnej, t. j. od dnia 20 do 25 bm. ujawniło się dalszych 359 osób i złożono 364 jednostki broni, w tym 20 RKM. Na terenie

jednego tylko powiatu Ostrołęka w woj. warszawskim zgłosiło się do Urzędów Bezpieczeństwa 80 ludzi.

Na uwagę zasługuje fakt, że szereg mieszkańców powiatu Brzeźów w woj. rzeszowskim zgłosiło się do Urzędu Bezpieczeństwa i przyniosło 90 sztuk broni.

Ogółem od 1 do 25 lutego ujawniło się w całym kraju 707 osób.

Z akcji przeciw powodziowej

WARSZAWA (obsł. wł.). Przybór wody na Wiśle opóźnia się i dlatego też punkt kulminacyjny przyboru wód w poszczególnych miejscowościach będzie opóźniony i obniżony. Na Wiśle w dalszym ciągu najwyż-

szy poziom wody jest w Zawichoście i Puławach (386), na Bugu w Wysz-kowie (254), na Warcie w Sieradzu (330) i na Odrze w Szczecinie (494).

Grubość lodu jest największa na Warcie w Gorzowie (60).

wydatków niż korzyści i dochodów.

Stąd wynika decyzja: wszystkie kłopoty palestyńskie przekazać Organizacji Narodów Zjednoczonych, a samej zająć się wewnętrznymi, gospodarczymi sprawami, aby jak najprędzej wrócić do równowagi, zdobyć rynki światowe i żyć w spokojnym dobrobycie.

ONZ otrzymując sprawę Palestyny w swoje ręce dostaje t. zw. twardej

orzech do zgryzienia. Trzeba bowiem wytworzyć taką sytuację, która by przyniosła rozwiązanie wygodne i możliwe do przyjęcia, tak przez Żydów, jak i przez Arabów.

Najbliższy okres wykaże w jaki sposób to prawdziwie ciężkie zagadnienie zostanie przez ONZ rozwiązane.

A. Turczynowicz.

Pomoc dla amnestionowanych

WARSZAWA PAP. Komisja Centralna Związków Zawodowych poleciła Okręgowym Komisjom Związków Zawodowych:

1. Delegować przedstawiciela do Komisji Wojewódzkich Niesienia Pomocy Amnestionowanym.

2. Wydać polecenia wszystkim instancjom związkowym na terenie województwa, by:

a) zapewniły wszystkim amnestionowanym, którzy zaczęli pracować w poszczególnych zakładach pracy, rzeczowy i życzliwy stosunek, nie dopuściły do dyskryminacji z tytułu ich niedawnej działalności i przez to ułatwiły im powrót do normalnego życia.

b) pomagały amnestionowanym w uzyskaniu kwalifikacji zawodowych, c) amnestionowanych, którzy wykażą się uczciwą pracą i rzetelnym ustosunkowaniem się do Polski Demokratycznej, zaleciły przyjmować na członków związków zawodowych aby mogli oni korzystać ze wszystkich praw, jakie daje przynależność związkowa.

WARSZAWA PAP. W skład Międzyministerialnej Komisji Niesienia Pomocy Amnestionowanym wchodzi m. in. przedstawiciel Polskiego Czerwonego Krzyża, który będzie czuwał nad zapewnieniem chorym opieki lekarskiej, jak również będzie uzupełniał akcje CKOS-u w pomocy odzieżowej.

Jak nas informują PCK zarezerwowano dla amnestionowanych 466 miejsc w szpitalach, 35 w sanatoriach i 55 w domach zdrowia PCK. Poza tym zarezerwowano w domach wypoczynkowych 85 miejsc i 55 miejsc w schroniskach.

WARSZAWA PAP. Min. Aprobacji i Handlu przydzieliło na zaopatrzenie objętych amnestią osób — 5 tys. kompletów ubrań męskich wlnianych, 5 tys. kompletów bielizny męskiej, 5 tys. kurtki oraz 1.500 kompletów bielizny damskiej, 1.500 sukien i 1.500 płaszczy zimowych.

Minister dr Tadeusz Michejda

Obecny minister Zdrowia urodził się dnia 26 września 1879 r. w Nawsiu na Śląsku Cieszyńskim. Po ukończeniu gimnazjum w Cieszynie studiował medycynę w Krakowie i Pradze, uzyskując dyplom doktora w 1906 roku. W okresie studiów gimnazjalnych i uniwersyteckich brał żywy udział w utwierdzaniu się polskości wśród chłopskiej i robotniczej młodzieży śląskiej, był prezesem szeregu stowarzyszeń i związków akademickich. Politycznie należał do odłamu młodzieży postępowej, grupującej się około początków ruchu ludowego. Przeprowadził strajk studentów medycyny wobec władz austriackich. Jako lekarz-asystent pracował w szpitalach w Wiedniu i Lwowie, następnie m. in. w Zagłębiu Węglowym Ostrowsko-Karwińskim, gdzie przebywał 10 lat, biorąc stale żywy udział w pracach kulturalno-oświatowych. W końcu października

1918 jako członek Rady Narodowej w Cieszynie bierze czynny udział w rozbrojeniu wojsk austriackich i węgierskich.

Staje na czele akcji plebiscytowej na Zaolziu. Zmuszony opuścić te tereny zostaje lekarzem powiatowym w Działdowie do 1929 r., kiedy przeniesiony został w stan spoczynku.

Później przez pewien czas pracuje w Ubezpieczalni Społecznej w Toruniu, ale w 1932 roku ponownie go zwolniono z tej pracy. Od 1937 r. był lekarzem naczelnym Ubezpieczalni Społecznej w Ostrowiu Wlk. Politycznie — od 1921 r. należał do NPR. Z ramienia Centrolewu był senatorem od 1930 do 1935 r. W czasie okupacji niemieckiej pracuje od 1942 r. w U. S. w Rzeszowie — aż do wkroczenia Armii Czerwonej. Będąc w stałym kontakcie z ruchem wyzwolenczym umożliwia między innymi zniknięcie ludzi, którymi się interesowało gestapo. W połowie kwietnia 1945 roku powraca do Ostrowia Wlk., pracuje jako lekarz naczelny U. S., przy czym oddaje się pracy społecznej. Z chwilą reaktywowania działalności Stronnictwa Pracy został wiceprezesem Zarządu Głównego, a na pierwszym powojennym zjeździe Rady Naczelnej — prezesem. Był posłem do KRN i pierwszym wiceministrem Zdrowia w Rządzie Jedności Narodowej.

Nieznana broń niemiecka?

LONDYN PAP. „Daily Graphic” pisze, że tajemnicze „bomby” na wybrzeżu Yorkshiro — okazały się ładunkami zawierającymi każda po 40 aluminiowych pocisków w kształcie cygar. Po wywołaniu eksplozji przekonano się, iż są one bardzo niebezpieczne. Eksperci wojskowi nie doszli narazie do wniosku czy jest to nieznana dotychczas niemiecka broń przeciwko łodziom podwodnym, czy też rodzaj bomb lotniczych, które chybiły celu.

Sytuacja w Grecji

PARYŻ PAP. Agencja France Presse donosi z Aten, że w Tessalonii oddziały armii rządowej wspierane przez lotnictwo bombowe, stawiają opór napierającym partyzantom, którzy pragną zawiadnąć wyżyną Fersala. Piechota wspierana przez artylerię odrzuciła oddział złożony z 400 partyzantów, którzy usiłowali zawiadnąć miastem Sperchiac.

Likwidacja Prus

BERLIN (obsł. wł.). W sobotę nastąpiła oficjalna proklamacja zlikwidowania państwa pruskiego.

Przyjaźń z Polską

MEXICO CITY PAP. Prezydent Meksyku Miguel Aleman potwierdził na konferencji prasowej wiadomość, że Meksyk weźmie udział w Targach Poznańskich. Aleman oświadczył korespondentowi PAP: „Stosunki pomiędzy narodami polskim i meksykańskim były zawsze serdeczne. Uważam, że udział Meksyku w Targach Międzynarodowych w Polsce zacieśnia jeszcze bardziej przyjaźń polsko-meksykańską”.

Proces niemieckich przestępców wojennych

BELGRAD PAP. Rozpoczął się w Belgradzie proces przeciwko 13 niemieckim przestępcom wojennym z generałem Turnerem na czele. Jest to trzecia z rzędu rozprawa przeciwko niemieckim przestępcom wojennym. Według aktu oskarżenia szef hitlerowskiego zarządu wojskowego Serbii w latach 1941—1942, Turner, który uprzednio zajmował identyczne stanowisko w Paryżu i Salonikach, kierował się w czasie swej działalności w Serbii zasadą odwetu na Serbach, za uniemożliwienie antyradzieckiego paktu Niemiec z Jugosławią.

Turner gwałcił międzynarodowe przepisy, a w szczególności postanowienia konwencji haskiej, zarządził odwetowe, masowe rozstrzelania, rabował ludność cywilną, nałożywszy na nią m. in. 100-milionową kontrybucję miesięcznie, wprowadził odpowiedzialność zbiorową i używał opie-

ki przestępcom z obozu, Droży Michajłowicza. Odpowiada on również za wymordowanie całej żydowskiej ludności Serbii. Pozostali współoskarżeni byli odpowiedzialnymi wykonawcami zarządzeń Turnera.

Admirał amerykański o bombie atomowej

NOWY JORK PAP. Przemawiając w piątek dnia 28 bm. na akademii w Elgin, admirał Ernest J. King był dowódcą floty i szef operacji morskich Stanów Zjednoczonych podkreślił, że Stany Zjednoczone muszą stworzyć linie obrony w odległości tysiąca mil od lądu amerykańskiego.

Przechodząc do sprawy bomby atomowej King utrzymuje, że sama bomba atomowa nie jest w stanie spowodować zwycięskiego zakończenia wojny. Admirał King przewiduje, że zostaną wynalezione przez uczonych

środki obrony przeciwko bombie atomowej. Chociaż wynalazki atomowe mogą przyczynić się do wielkich zmian w sposobie prowadzenia wojny, nie wywołają one jednak całkowitego przewrotu pod względem za-

sadniczych czynników, wchodzących w grę. Koniec końców nawet przy wykorzystaniu zdobycy techniki, walka toczy się zawsze między człowiekiem a człowiekiem.

Nowa partia szkodników

WARSZAWA PAP. Komplet Orzekający Komisji Specjalnej skierował na wnioski poszczególnych delegatur

terenowych w ub. tygodniu do obozu pracy za oszustwo, szaber i nadużycia szereg osób.

Na wniosek Delegatury w Łodzi skierowano m. in.: Szulczewską Marię, właścicielkę masarni, za przerobienie mięsa nielegalnego pochodzenia — na okres 1-go miesiąca; Tasarza Zygmunta — za przerobienie sęchlęgo owsa na płatki owsiane i sprzedaż niezdatnego do spożycia towaru — na okres 5 miesięcy.

Na wniosek Delegatury w Szczecinie skierowano do obozu pracy Nowak Mariannę, Chrostowskiego Jana, Goździewiczę Henryka i innych za szaber. Szereg osób winnych nadużyć podzieliło ich los.

Na wniosek Delegatury w Katowicach skierowano do obozu pracy m. in. kupca Krubasika Józefa, za prowadzenie fikcyjnej księgowości i ukrywanie obrotów, celem uchylenia się od płacenia należnych podatków — na okres 3-ech miesięcy.

Na dożywianie Niemiec

NOWY JORK (obsł. wł.). Prezydent Trumann oświadczył, że budżet Stanów Zjednoczonych nie zawiera sumy niezbędnej na dożywianie Niemiec. Należy jednak uwzględnić propozycję Hoovera i przyjąć natychmiast z należytą pomocą dla głodujących Niemców.

Pożary na Słowacji

PRAGA PAP. Prasa czeska zwraca uwagę na coraz częściej wybuchające pożary na Słowacji. Ostatnio znowu wybuchł pożar w wielkich zakładach przemysłowych Podbrezowa, wyrządzając szkody na 6 milionów koron. Dotychczas nie udało się stwierdzić przyczyn pożaru. Koła rządowe przypuszczają, że chodzi tutaj o sabotaż.

Wybuch Etny

RZYM (obsł. wł.). Wszystkie wsie położone w pobliżu wulkanu Etny zostały przygotowane do ewakuacji. Lawa wylewa się z trzech nowych otworów i przybiera na szybszości. W miejscowościach w pobliżu wulkanu poniesiono poważne straty.

Odroczenie posiedzenia

NOWY JORK (obsł. wł.). Posiedzenie Rady Bezpieczeństwa wyznaczone w sprawie omówienia rozbrojenia zostało na wniosek przedstawiciela ZSRR Gromyko odroczone. W kołach politycznych oświadcza się, że ambasador Gromyko czeka na instrukcje z Moskwy w sprawie rozpatrywanej przez Radę.

Walka

z nielegalnym handlem

PRAGA PAP. Czechosłowackie urzędy bezpieczeństwa przeprowadziły ostatnio kilka lotnych obław i rewizji w ramach akcji zwalczania handlu nielegalnego. Aresztowano 692 osób, u których znaleziono kilka ton mięsa, tłuszczów, cukru, mąki i innych artykułów spożywczych.

W poszukiwaniu dzieci

WARSZAWA (obsł. wł.). Ministerstwo Opieki Społecznej zajęło się energicznie sprawą dzieci polskich wywiezionych do Niemiec. W bieżącym tygodniu wyjeżdża do Niemiec specjalna ekipa, która przeprowadzi poszukiwania.

Rzeczy ciekawe

KOLOR „KHAKI“

Przyzwyczajaliśmy się do tej nazwy, nie każdy jednak zna jego pochodzenie. W okresie walk w Indiach, w roku 1848 oddziały angielskie z powodu upałów przybrane były w mundury tropikalne koloru białego.

Jeden z batalionów znalazł się w czasie potyczek nad brzegiem silnie zamulonej rzeki, którą żołnierze musieli przebyć wbród, względnie wplaw. Bezspośrednio po wyjściu na brzeg musieli oni podjąć walkę łączną z oczekującymi tam oddziałami przewiezionymi na łodziach.

Po bitwie okazało się, że dzięki kolorowi ochronnemu, jaki powstał przez zavalanie mundurów batalionu mulem najmniej żołnierzy zginęło właśnie w tym batalionie.

Od tego czasu wprowadzono ten kolor ochronny do umundurowania, nazywając „khaki“, gdyż wyraz „khak“ oznacza w języku hinduskim — „kurcz“. (c.)

PIERWSZY WYŚCIG PRZEZ ATLANTYK.

Odbył się on w roku 1838 pomiędzy dwoma okrętami parowymi.

Dnia 8 kwietnia z portu irlandzkiego wypłynął statek „Sirius“, w trzy dni po nim z Bristolu o wiele większy i silniejszy „Great Western“.

Sirius przybył do portu Nowego Jorku dnia 23 kwietnia, witany salwami wystrzałów armatnich.

Wkrótce po nim przybył „Great Western“, który jednak płynął dłużej od „Siriusa“.

Wówczas to poraz pierwszy przekonano się, że przy pomocy pary można osiągnąć szybkość znacznie większą niż przy pomocy żagli.

„Great Western“ po 90 podróżach został wycofany na odcinki krótsze, a w roku 1856 zniszczony, jako niezdolny do użytku.

Pierwszy ten wyścig zapoczątkował rywalizację okrętów na Atlantyku.

Dzisiaj okręty walczą o tak zwaną „blekitną wstęgę“, która zdobi najszybszy okręt świata. (c.)

Węgiel to dewiza — oszczędzaj węgiel

Rytm Kujaw

Pow. włocławski

Z NASZEJ SPÓŁDZIELCZOŚCI

W dniu 28.2. br. odbyło się plenarne posiedzenie Rady Oddziału Zw. Rewizyjnego Spółdzielni R. P. Zw. Gosp. Spółdz. „Społem“ i Banku Gospodarstwa Spółdzielczego we Włocławku pod przewodnictwem ob. Góralskiego H.

Kierownicy poszczególnych Centrali spółdzielczych zdali sprawozdania z działalności placówek za rok 1946, które wykazują stały wzrost obrotów i systematyczną rozbudowę ruchu spółdzielczego. Dyskusja, która wywiązała się po sprawozdaniach, zmierzała do usprawnienia działalności w trosce o dobro szerokiego mas.

W dalszym ciągu obrady Rada uchwaliła plan pracy na rok 1947, który przewiduje rozbudowę detalicznej sieci spółdzielni i pogłębienie współpracy spółdzielni ze „Społem“, akcję szkoleniową, oraz powiększenie kredytów dla spółdzielni. Preliminarz wydatków Rady na rok 1947 wyraża się sumą 105.000 zł.

Członkowie Rady wysłuchali referatu przedstawiciela Okręgu Zw. Gosp. „Społem“ na temat „Stan i potrzeby ruchu spółdzielczego w Polsce“.

Posiedzenie zakończono odśpiewaniem hymnu spółdzielczego. L. Z.

LUBRANIEC.

KUCHNIA LUDOWA.

W uzupełnieniu wiadomości o Kuchni Ludowej w Lubrańcu zaznaczyć należy, że ogzystuje ona dzięki ofiarności społeczeństwa gminy Piaski i miasta Lubrańca.

Rozszerzenie zakresu i liczby dożywiania dokonano przez Akcję Pomocy Zimowej z funduszy subydiowanych przez Powiatowy Komitet Opieki Społecznej we Włocławku wraz z pomocą w postaci naturalii Inspektoratu Szkolnego w Włocławku.

CHODECZ.

NA ZIEMIE ODZYSKANE.

Z terenu naszej gminy wyjechała ostatnio grupa 16 rodzin małorolnych, która na Ziemiach Odzyskanych obejmie w posiadanie poniemieckie gospodarstwa. (at.)

Kronika Włocławka

Kalend. Rzym.-Katoł. — Kunegundy.
Kalendarzyk Słowiański — Sławomila.
Wschód słońca — 6.22; zachód — 17.24.
Dziur lekarza Ubezpieczalni Społecznej nocny: dr Górska Henryka, Kraszewskiego 36.
Apteka dyżurna — St. Rynek.
Karetka PCK tel. 15-41 — Przedmiejska 1.
Wielojęz. Obywatelska — tel. 10-59 i 11-62.
Straż Pożarna tel. 12-34.
Kino „BALTYK“ — Siedmiu śmiałych
Kino „POLONIA“ — Nowe pokolenie.

W lusterku

Bywam świadkiem

Nieraz bywam świadkiem faktu, że niektórym brakuje taktu...
W każdym razie fakt jest faktem...
że dostrzegam czasem brak ten.

Bo niejedyn stary praktyk, chociaż nawet dobry taktyk, jednym gestem lub nietaktem zdradzi nagle w czynie brak ten. AGAPIT.

OSOBISTE.

Z dniem 1 marca 1947 r. został przeniesiony do Bydgoszczy na równorzędne stanowisko ob. Siemiątkowski Franciszek Naczelnik Rejon. Urzędu Tf. Tg. we Włocławku.

Pełnienie obowiązków Naczelnika Rejonowego Urzędu Tf. Tg. Włocławek Dyrekcja Okręgu P. i T. w Gdańsku powierzyła dotychczasowemu Kierownikowi Oddziału Ogólnego ob. Paszkowskiemu Józefowi.

„ŻYWE TORPEDY“

Mieszkanca naszego miasta ob. Józefa Dębska zwraca się za naszym pośrednictwem z apelem do wszystkich tych obywateli Włocławka, którzy w 1939 roku zgłosili się jako t. zw. „żywe torpedy“ do walki z Niemcami, aby w sprawach organizacyjnych zgłosili się do niej ul. Karnkowskiego 14 na zebranie w dniu 9 marca r. b. o godz. 4-ej po poł. (at.)

KOMITET KONKURSOWY.

W ubiegłym tygodniu odbyło się zebranie kierowników świetlic przy Powiatowej Radzie Związków Zawodowych. Posiedzenie zajął i prowadził kierownik kulturalno-oświatowy Urzędu Inf. i Prop. ob. Kaute.

W wyniku zebrania i dyskusji wyłoniono specjalny Komitet Konkursowy, który weźmie czynny udział w zbieraniu nagród dla najlepszego zespołu świetlicowego na terenie naszego miasta. (at.)

KAWALERSKA JAZDA.

Na zimę w tym roku nie możemy narzekać. To też nie można się dziwić, że w mieście naszym znaleźli się amatorzy jazdy sankami. Nie mówimy w tym wypadku o dzieciach, które z niezmiennym zapalem „podcinają“ spokojnych przechodniów idących przepisowo po chodnikach. Mamy tu na myśli osoby starsze, które pozakładały do sanek „rumaki“ i hasają nie tylko po jezdniach, ale, jak to zauważyliśmy w ubiegły czwartek po chodnikach. W tym wypadku skończyło się na małym zamieszaniu. Koń zrozumiał sytuację i sam znalazł właściwą drogę. Natomiast podchmieiony woźnica zaczął w dalszym ciągu konia batem. Proponujemy tego rodzaju obywatelom przejażdżki poza miastem gdzie w najgorszym razie wypadek może spotkać jadących. W mieście wskazane jest przestrzeganie przepisów o ruchu miejskim. (w.)

POSZUKIWANIA.

Prokurator Sądu Okręgowego w Poznaniu wzywa osoby, którym znana jest działalność Niemca Fryderyka Wilhelma Preusse, urodzonego 4.11.1904 — do bezzwłocznego zgłoszenia się z powołaniem się na znak akt. 12 d. s. 1136/46.

Preusse należał do batalionu policyjnego, który w czasie od listopada 1939 r. do lipca 1940 r. pełnił służbę w Poznaniu i zakwaterowany był w gmachu Seminarium Duchownego.

Wydział Administracyjny Stanu Cywilnego przy Ministerstwie Administracji Publicznej podaje do wiadomości, iż poszukuje za pośrednictwem prasy i radia — WIGNAŃSKĄ GITLĘ — BESINDORF, córkę LI-BE i spadkobierców po OPERZANEK ŁAJI, zamieszkałych przed wojną w JĘDRZEJOWIE — którzy są spadkobiercami po BLUMBERGU ABRAHAMIE, zmarłym w TOLEDO (OHIO) w dniu 10.10.1930 roku.

Karty do gry

I.

Gra w karty jest tak rozpowszechniona, że dzisiaj każde niemal dziecko wie o ich istnieniu. Wśród starszych wszelkiego rodzaju gry w karty są bardzo rozpowszechnione, ale często przedstawiciele tak poważnej gry, jaką jest brydż nie znają nie tylko dziejów kart, ale nie wiedzą nawet, skąd one pochodzą.

Swego czasu popularne było opowiadanie, że karty wynalezione zostały we Francji dla sprawienia rozrywki choremu na umyśle królowi Karolowi VI.

Na tym tle osnuto nawet legendę, że króla tego (wiek XIV) kochała piękna Agnieszka Sorel, zwana popularnie Odettą. Wysilała się ona na wynalezienie wszelkiego rodzaju rozrywek dla obłąkanego króla.

W roku 1390, kiedy z Tunisu powrócili z wyprawy Burgundowie mieli oni przywieźć ze sobą wzory pierwotnych kart.

Odetta, otrzymawszy w prezencie jedną talię, miała się udać do zna-

nego malarza Jakóba Gringonneur i prosiła go o zrobienie talii własnego pomysłu.

Przez dwa lata zachwycony Karol VI zabawiał się w układanie kart i do śmierci (zmarł w całkowitym zamienieniu umysłu) nie rozstawał się z ofiarowaną mu talią.

Inna znów opowieść głosi o oficerze Janie Lahire, który będąc zakochany, od wróżki wieszczącej z kart dowiedział się o wzajemności, co ośmieliło go do objawienia swoich uczuć wybrance.

Po ślubie postanowił on przyczynić się do zniesienia edyktu zabraniającego gry w karty...

Obie te opowieści nie wyczerpują jednak istoty rzeczy, gdyż mówią o istniejących już kartach.

W rzeczywistości rzecz przedstawia się odmiennie.

Prawdopodobnie wynaleźli je Chińczycy, już bowiem w roku 1130 karty znane są dobrze i rozpowszechnione w Chinach. Skądinąd wiemy, że

„Słownik Czing-tse-Tunga“ utrzymuje stanowczo, iż powstały one w kraju Smoka.

Poza tym wspominają o nich kroniki Egipcjan oraz Lidyjczyków.

Dokładnej daty ukazania się kart w Europie nie można ustalić, jakkolwiek wiemy, że stało się to po wyprawach Krzyżowych.

W starych kronikach włoskiego miasta Viterbo, pochodzących z roku 1379 odnajdujemy notatkę pisaną przez jednego z tamtejszych malarzy. Brzmi ona następująco:

„Wprowadzono do Viterbo grę w karty, pochodząca z kraju Saraceni i zwaną naibi“.

Nasłucha się tu jednak przypuszczenie, że Saraceni musieli przejąć karty od kogoś innego, gdyż religia maho-metańska zabrania malować postaci ludzkie.

Nie od rzeczy będzie tu przytoczyć słuszną uwagę jednego z historyków, że na Wschodzie używano dwóch rodzajów kart: obrazkowych, które służyły do wróżb i kabały, oraz liczbowe, mające zastosowanie do gry.

Istnieje teoria, że powstanie kart związane jest z grą w szachy.

Twierdzenie to jest oparte na fak-

cie, iż niegdyś liczba kart odpowiadała ściśle ilości figur szachowych i były one podzielone na dwa hufce.

Dopiero w późniejszym okresie przekształcono je na dzisiejszy układ.

Faktem niezaprzeczonym jest, że w Europie znalazły się one po raz pierwszy we Włoszech, gdzie nazwa gry „naibi“ przekształcona została na wyraz „tarocco“.

Artyzm Włochów znalazł tu pole do popisu. Istnieje dziś jeszcze album kart włoskich, wyobrażających stany społeczne, cnoty, Muzy i t. p.

Obok obrazków umieszczone są punkty. Już w piętnastym wieku natykamy nazwę „attutti“, określającą karty wyższe. Nazwa kolorów przeszła do języka francuskiego, skąd zapożyczaliśmy ją my, używając określenia: piki, (piques — włócznie), kiery (coeurs — serca), kara (carreaux — kwadraty) i trefle (la-cińskie — trifolium — trójliść).

Istnieje jeszcze druga terminologia gwarowa, zapożyczona z języka niemieckiego: żołądź (Eicheln), serca (Herzen), wino (Grün — winne liście) oraz dzwonki (Schelle).

Anwicz.

Czy złożyłeś swój podpis na liście żądającej podpisania traktatu pokojowego z Niemcami w Warszawie? **Idź natychmiast i spełnij swój obowiązek obywatelski!**

Podpisy można składać: Oddz. Inf. i Prop. — 3 Maja 22 i Sekretariat Pol. Związku Zachodniego — Cyganka 18

PRZYJĘCIA NA STUDIA.

Państwowy Instytut Pedagogiki Specjalnej (przygotowujący nauczycieli do pracy w szkołach specjalnych dla dzieci anormalnych i głuchoniemych, niewidomych, umysłowo opóźdionych i moralnie zaniedbanych) ogłosił konkurs w sprawie przyjęć na studia w roku szkolnym 1947/48.

Czas trwania nauki wynosi jeden rok.

O przyjęcie do Instytutu mogą ubiegać czynni nauczyciele (ki) publicznych szkół powszechnych, posiadający:

1. pełne kwalifikacje,
2. najwyższej 35 lat życia,
3. dobrą opinię z dotychczasowej pracy zawodowej.

W okresie studiów nauczyciele korzystają z płatnego urlopu. Po ukończeniu kursu wszyscy absolwenci będą obowiązani do pracy nauczycielskiej w szkołach wskazanych przez Ministerstwo Oświaty przynajmniej w ciągu trzech lat.

Pierwszeństwo w przyjęciu na studia do Instytutu Pedagogiki Specjalnej mają nauczyciele, posiadający znajomość jednego z obcych języków oraz ci, którzy odbyli praktykę w szkołach specjalnych.

Podanie do Ministerstwa Oświaty o przyjęcie do Instytutu należy wnieść w drodze służbowej najpóźniej do dnia 1 maja b. r.

Szczegółowe dane dotyczące warunków przyjęcia zainteresowani nauczyciele znaleźć mogą w 4/5 numerze Głosu Nauczycielskiego.

MISRZOSTWA POMORZA W BOKSIE.

Indywidualne mistrzostwa Pomorza w boksie dla seniorów odbędą się w Bydgoszczy w czasie od 7—9 marca br.

Boks Pomorski, który od zarania naszej wolności miał piękny start i zdobył sobie w kraju dobrą opinię, ma teraz na tegorocznych mistrzostwach zdać egzamin postępu.

Udział wszystkich klubów jest konieczny.

Musimy z pośród wszystkich wyeliminować najlepszych, aby zaszczytny tytuł mistrza dostał się w godne ręce. Na mistrzostwach Polski w Katowicach chcemy z tego wyniku widzieć plony w postaci pierwszych mistrzów Polski okresu powojennego. Obowiązkiem więc kierownictwa poszczególnych klubów jest należyte dopilnowanie swoich zastępów.

WZNOWIENIE CZASOPISMA PCK.

Ukazał się 1—2 numer wznowionego czasopisma Polskiego Czerwonego Krzyża p. t. „Jestem na stanowisku w czasie pokoju i wojny”. Treść numeru jest tak dobrana, że orientuje czytelnika z całokształtem działalności PCK oraz zapoznaje z ideologią instytucji Czerwonego Krzyża, przy czym omówiona została akcja pomocy dla Polski ze strony Międzynarodowego Czerwonego Krzyża. Numer jest starannie wydany i obficie ilustrowany.

Do nabycia we wszystkich placówkach PCK.

LECZ W CIEMNOŚCI...

Zdarzają się wypadki na terenie naszego miasta, że przejeżdżające o zmroku samochody nie zapalają obowiązkowych świateł, co łatwo może być przyczyną wypadku.

Rozumiemy dobrze troskliwość szoferów o stan akumulatorów, względnie o dynamo, lecz w ciemności... lepiej zapalić światła, bo można natrafić na przepis, który wspomina o tym, jak należy karać niesfornych kierowców. (w.)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

W. L. Nie przyszedł żaden z nas, gdyż zaszło tu zasadnicze nieporozumienie. Redakcja nie jest pogotowiem do którego dzwoni się w ostatniej chwili, w razie nagłego wypadku.

Istnieje zwyczaj tak zwanego zaproszenia listownie, osobiście, względnie przez telefon. Mamy bardzo mało czasu. Z drugiej strony nie zależy nam na tym. Raczej stronie drugiej.

Poza tym istnieje tak zwane „dobre wychowanie”. Czy to wystarczy?

Obwieszczenie

Zgodnie z zarządzeniem Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 19. 9. 1946 r. Nr. Wet. (2-I-6) 54 w sprawie zwalczania zarazy stadniczej i zarządzeniem Wojewody Pomorskiego z dnia 18. 2. 1947 r. Nr. Wet. 159/47 w sprawie zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych na terenie Województwa Pomorskiego zarządzam:

1. Badanie kliniczne klaczy, mających być stanowiącymi ogierem licencjonowanym. Właściciel klaczy badanej uzyska świadectwo zdrowia klaczy, ważne w ciągu 8 dni od daty wystawienia, które winien wręczyć właścicielowi ogiera licencjonowanego przed doprowadzeniem ogiera.
2. Badanie kliniczne wszystkich klaczy, stanowiących ogierem licencjonowanym — w 10 dni po stanowieniu (przy uwzględnianiu tak zw. poprawki krycia). Badanie to winno się odbyć niezależnie od badań lekarsko-wet. przed stanowieniem.
3. Badanie kliniczne wszystkich koni nowo wprowadzonych na teren miasta wydzielonego Włocławka. Zarząd Miejski — Wydział Wojskowy — podczas rejestracji nowo wprowadzonych na teren miasta koni zobowiązany jest żądać od właściciela zwierzęcia zaświadczenia lekarsko-wet. stwierdzającego, że koń wprowadzony jest wolny od zaraźliwych chorób zwierzęcych, podlegających obowiązkowi zgłoszenia. Świadectwa zdrowia, wystawione przez lekarza wet. winny być przechowane w aktach Wydziału Wojskowego.

Badania koni, wyszczególnione w p-ście 1, 2 i 3 niniejszego zarządzenia przeprowadzać będzie Powiatowy Lekarz Weterynaryjny na dziedzińcu Starostwa Powiatowego po uprzednim uzgodnieniu terminu badania z właścicielem konia.

Posiadacze zwierząt, którzy nie doprowadzą klaczy do badania lekarsko-wet. po stanowieniu, jak również ci, którzy wprowadzą na teren miasta konie, nie poddając ich uprzednio badaniu weterynaryjnemu, względnie nie zgłoszą ich w Zarządzie Miejskim — Wydział Wojskowy — w terminie do trzech dni podlegają sankcją karnym z art. 98 rozp. Prez. R. P. z dnia 22. 8. 1927 r. (Dz. URP. Nr. 77, poz. 673), t. j. karze aresztu do 4 tygodni i grzywnie do 10.000 zł. łącznie, albo jednej z tych kar. (2760)

PREZYDENT MIASTA
I. Kubecki.

Ubezpieczalnia Społeczna we Włocławku

Ogłoszenie

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 27. 11. 1946 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 2, poz. 8) Ubezpieczalnia Społeczna we Włocławku wzywa wszystkich pracodawców posiadających gospodarstwa rolne i leśne o obszarze powyżej 30 ha, zamieszkałych w okręgu działalności tut. Ubezpieczalni, t. j. w pow. włocławskim, nieszawskim i lipnowskim do zgłoszenia do ubezpieczenia w tut. Ubezpieczalni wszystkich swoich pracowników, na wypadek choroby i macierzyństwa.

1) Za pracowników rolnych uważa się zgodnie z art. 16, ust. 2, Ustawy z dnia 28. 3. 1933 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 51, poz. 396) pracowników zatrudnionych w gospodarstwach rolnych, leśnych, ogrodowych, hodowlanych i rybnych, jak również w zakładach pracy, ściśle z tymi gospodarstwami związanych, a nie posiadających przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego, pomoc domową w tych gospodarstwach i zakładach pracy oraz te kategorie pracowników, zatrudnionych przy melioracjach i wykonywanych przez Państwo pracach regulacyjno-agrarnych, które określają rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

2) Obowiązek ubezpieczenia pracowników rolnych, z wyjątkiem zatrudnionych w gospodarstwach rolnych i leśnych o obszarze poniżej 30 ha określony powyższym rozporządzeniem powstaje z dniem 1 marca 1947 r. Pierwsze zgłoszenia pracowników winny być dokonane w ciągu miesiąca marca, następne zaś w ciągu 10 dni licząc od daty przyjęcia pracownika.

3) Nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia:

a) osoby zatrudnione przez pracodawców rolnych DORYWCZO, krótkotrwałe jest z natury rzeczy krótkotrwałe, jeżeli u tego samego pracodawcy nie trwa ono bez przerwy dłużej niż 25 dni.

b) krewni oraz teściowie, zięciowie i synowie pracodawcy rolnego, jeżeli mieszkają z nim razem i prowadzą z nim wspólne gospodarstwo domowe.

Wszelkich wyjaśnień dotyczących ubezpieczenia pracowników rolnych udzielają: Ubezpieczalnia Społeczna we Włocławku, Punkt Kontrolny Ubezp. Społecznej w Aleksandrowie i Lipnie oraz wszystkie Zarządy Miejskie i Gminne, w posiadaniu których są również wszelkie druki niezbędne przy zgłaszaniu pracowników do ubezpieczenia.

Włocławek, dnia 24.2.1947 r.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA
we Włocławku

(2741)

ZARZĄD MIEJSKI WE WŁOCŁAWKU

Zakład Wodociągów i Kanalizacji

Ogłoszenie

W związku ze zbliżającą się odwilżą i możliwością przeciekania wody w prywatnej instalacji wodociągowej, powstałego wskutek pęknięcia rur od silnych mrozów, trzeba przede wszystkim zamknąć kran przy wodomierzu. O ile po zamknięciu kranu woda w dalszym ciągu będzie przeciekała, należy zwrócić się do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji, ul. Kilińskiego 20, tel. 11-65, gdzie dyżuruje w ciągu całej doby, na czas odwilży, Pogotowie Wodociągowe.

Jednocześnie Zakład Wodociągów i Kanalizacji zwraca się z prośbą do mieszkańców m. Włocławka, by każde pęknięcie rur na ulicy i wypływ wody z ziemi zgłaszali osobiście bądź telefonicznie w Pogotowiu Wodociągowym. (2754)

PREZYDENT MIASTA:

I. Kubecki.

OGŁOSZENIE

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do ogólnej wiadomości, że począwszy od dnia 3. 3. 1947 r. będą wydawane dodatkowe karty wymienne i karty żywnościowe na m-c marzec 1947 r. Termin wydawania będzie trwał od 3. 3. do 10. 3. 1947 r. włącznie, po tym terminie żadne reklamacje przyjmowane nie będą. (2756)

Za PREZYDENTA MIASTA:

(St. Kasprowicz)

Z-ca Kier. Wydz. Apr. i H.

Ogłoszenia drobne

KONFEKCJĘ męską i chłopięcą własnej produkcji po cenach hurtowych poleca: Kaźmierczak i Ska, Łódź, Pl. Wolności 6, m. 6, III p.

RADOWSKI Zygmunt, zam. Jarantowice, pow. Włocławek unieważnia zagubioną kartę RKU. Włocławek. (2759)

UCZCIWEGO znalazcę portfela skózanego z pieniędzmi i dokumentami na nazwisko Cioćwerek, proszę bardzo o zwrot tylko dokumentów i notatek do administracji Gazety Kujawskiej. (2758)

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę tożsamości konia. Krzyżanowski Czesław, zam. Żakowice, gm. Osiecin, pow. Niezawa. (2757)

UNIEWAŻNIAM akt nadania ziemi 65 morgów z maj. Unisławice, gm. Kłóbka na nazwisko Pawlak Wincenty, urodz. 15. 10. 1902 r. (2755)

UNIEWAŻNIAM akt nadania ziemi. Strzelecki Stanisław, ur. 23. 4. 1886 r., zam. Kruszynek, gm. Smitowice, pow. Włocławek. (2746)

UNIEWAŻNIAM akt nadania ziemi. Stanisław Pasiewicz, zam. Kretkowo, gm. Lubień, pow. Włocławek. (2742)

POSZUKUJĘ pokoju dla 2-ch uczniów (brat i siostra) możliwie ze stacją. Wiadomość w Szymczaka, ul. 3-go Maja 38. (2740)

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126

Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYŃOWICZ. Przyjmuje wg. 14-15 z wyj. świąt i dni przedśw. Maasynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne

WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.

№ — 21123

DRUKARNIA DIECEZJALNA. WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4

Wszystkie ogłoszenia. Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, prasowe, zarobkowe i inn. szerokości 1 szpalta po 5 zł. reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.